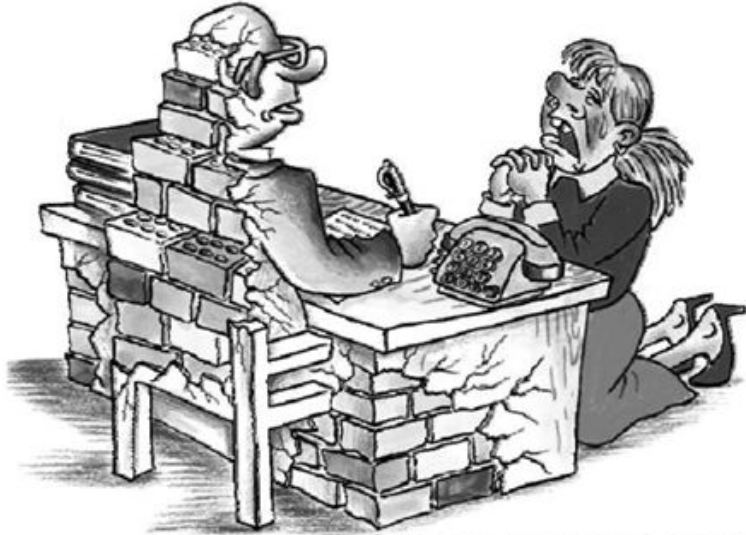

Електронний уряд (e-Government) як нова модель державного управління в умовах глобалізації

Бюрократизм

Корупція

Популізм

План

1. **Поняття електронного урядування у системі державної служби.**
2. **Етапи впровадження системи електронного уряду.**
3. **Державна політика розвитку інформаційного суспільства та електронного урядування.**
4. **Механізми та принципи реалізації електронного урядування в Україні.**
5. **Передумови створення інформаційної системи управління.**
6. **Інфраструктура електронного уряду.**
7. **Основні державні послуги з використанням електронних засобів.**

Переваги електронного уряду

Електронний уряд

- Відкритість влади
- Доступність державних послуг

= >

Держава людей

- Ефективне державне управління
- Громадянське суспільство

~~Держава для чиновників~~

- Тіньова економіка
- Корупція
- Бюрократизм

= >

Занепад країни

- Популізм
- Алігархізм
- Непрозорість влади

Електронне урядування – це

трансформація внутрішніх і зовнішніх відносин державних організацій на основі використання можливостей інформаційно-комунікаційних технологій з метою оптимізації державних послуг, підвищення рівня участі суспільства в питаннях державного управління та удосконалення внутрішніх процесів.

Відповідно до визначення фахівців
транснаціональної телекомунікаційної
корпорації «Neweco»,

електронний уряд – це мережева
інфраструктура органів державної влади, яка
забезпечує реалізацію більшості функцій
державного управління, у тому числі
взаємодії державного апарату з інститутами
громадянського суспільства, комерційними
структурами й населенням на підставі новітніх
інформаційно-комунікаційних технологій.
Іншими словами це – «інтерактивний уряд».

Елементи електронного урядування

- Інформування громадян та бізнесу про діяльність державних органів.
- Надання державних послуг в режимі *on-line*.
- Залучення громадян та бізнесу до обговорення та прийняття управлінських рішень.
- Автоматизація діяльності окремих державних органів та міжвідомчої взаємодії.

- **У політико-соціальному вимірі електронний уряд** – це принципово нова організаційна культура державного апарату, що базується на вертикально-горизонтальній моделі внутрішніх та зовнішніх взаємодій, що передбачає, у свою чергу. Нову культуру управління й координації діяльності органів державної влади та місцевого самоврядування.

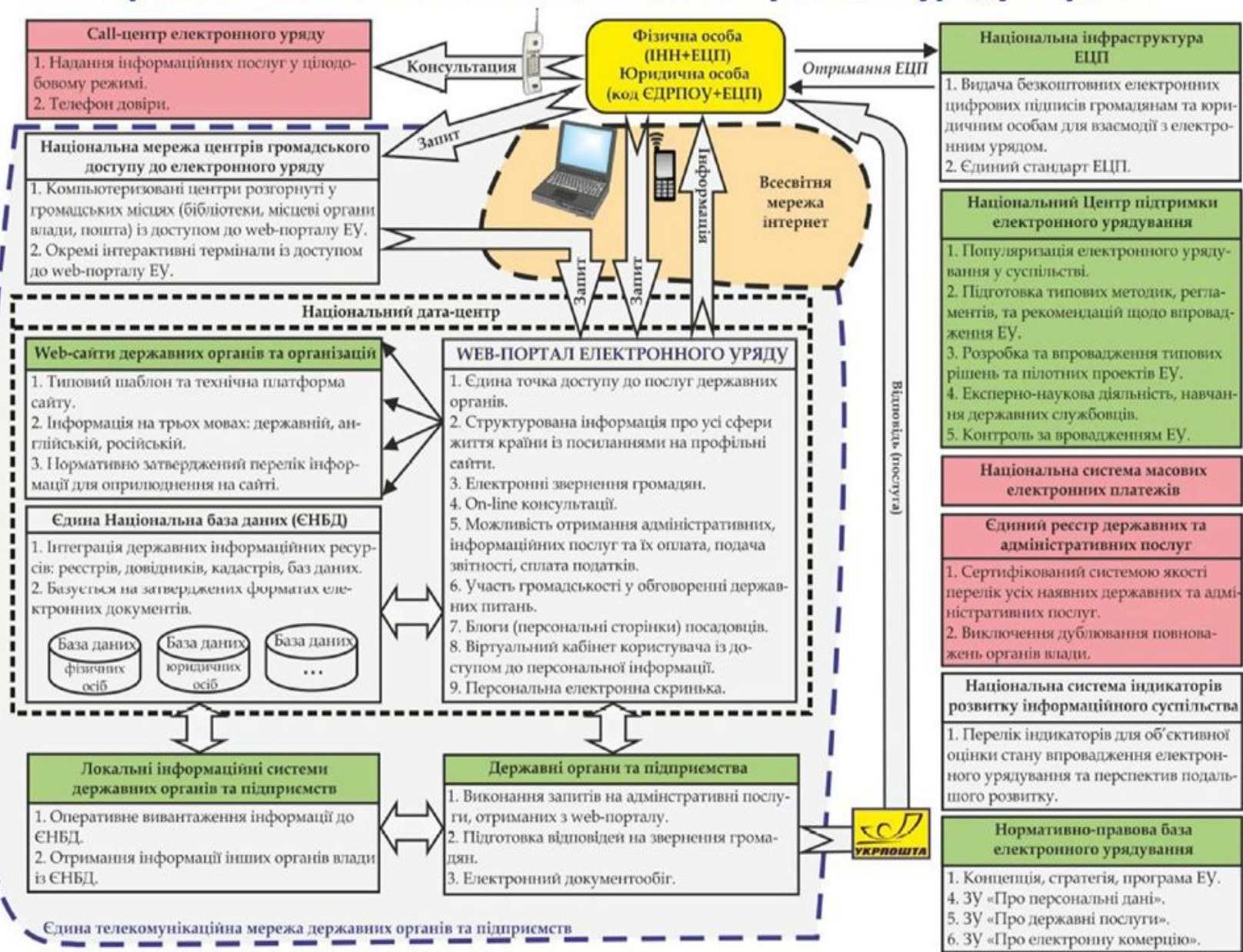
- ***У технологічному вимірі електронний уряд*** – це державна мережева інформаційно-комунікаційна інфраструктура, яка підтримує процес реалізації державними органами встановлених законодавством функцій та відповідний програмно-технологічний комплекс, що забезпечує оптимальне функціонування всіх гілок та рівнів державної влади й управління.

- *У сучасному розумінні термін «Електронний Уряд» (e-Government) трактується, як «електронне управління державою», тобто максимальне використання в органах державного управління сучасних інформаційних технологій.*

Перспективна технологічна схема електронного уряду України

Етапи впровадження системи електронного уряду

- ***На першому етапі*** (де сьогодні знаходиться Україна), створюються сайти різних міністерств і відомств, що містять інформацію про їхню місію і напрямки діяльності. Сайти державних органів, як правило, не підтримуються централізовано і не поєднуються в єдиний портал.

Етапи впровадження системи електронного уряду

- ***На другому етапі*** з'являються перші елементи інтерактивності (наприклад, відправлення питань і одержання відповідей громадян за допомогою e-mail); можна одержувати зразки деяких довідок і форм. Йде постійне відновлення новин про діяльність державних органів.

Етапи впровадження системи електронного уряду

- ***Третій етап*** припускає появу реальної інтерактивності – можливості здійснювати деякі операції в он-лайнному режимі. Наприклад, сплата штрафів, замовлення паспортів, продовження дії деяких ліцензій і патентів. Така конкретизація роботи електронного правління, що полягає вже не стільки в інформуванні, скільки в обслуговуванні, припускає створення спеціальних сайтів для підтримки цих сервісів не тільки для центральних, але і для міських і навіть районних органів влади.

Етапи впровадження системи електронного уряду

- **Четвертий етап** – створення об'єднаних порталів різних відомств і служб, через які можна здійснювати будь-які види транзакцій, для здійснення яких раніше було потрібно звертатися безпосередньо в даний державний орган. Через регіональні портали стає можливою реєстрація підприємств, оформлення фінансових документів, легалізація іноземних документів і т.д. З'являються регіональні портали, що поєднують у собі як весь спектр державних послуг, так і послуги недержавного сектора – підключаються системи електронної комерції, інтернет-банкінгу.

Етапи впровадження системи електронного уряду

- *На п'ятому етапі* проходить створення електронної системи державного управління на основі єдиних стандартів, а також урядового порталу як єдиного можливого доступу до всіх послуг – і для громадян, і для бізнесу.

Проблеми електронного урядування

- Відсутність "політичної волі";
- Недосконалість нормативно-правового забезпечення;
- Низький рівень фінансування та ефективності використання наявних ресурсів;
- Низький рівень інформатизації окремих галузей економіки та регіонів;
- Недостатній рівень володіння ІКТ серед державних службовців;
- Низька популярність ЕУ серед населення.

Рейтинг ООН готовності країн світу до електронного урядування за 2010 рік

Місце	Країна	Значення індексу розвитку електронного урядування
1	Республіка Корея	0.8785
2	Сполучені Штати Америки	0.8510
3	Канада	0.8448
4	Великобританія	0.8147
5	Голландія	0.8097
6	Норвегія	0.8020
7	Данія	0.7872
8	Австрія	0.7863
9	Іспанія	0.7516
10	Франція	0.7510
54	Україна	0.5181

Розвиток електронного урядування у Східній Європі згідно рейтингу ООН

Країна	Значення індексу розвитку електронного урядування		Місце у світовому рейтингу	
	2010	2008	2010	2008
Угорщина	0,6315	0,6494	27	30
Чеська Республіка	0,6060	0,6696	33	25
Словакія	0,5639	0,5889	43	38
Болгарія	0,5590	0,5719	44	43
Польща	0,5582	0,6134	45	33
Румунія	0,5479	0,5383	47	51
Україна	0,5181	0,5728	54	41
Російська Федерація	0,5136	0,5120	59	60
Білорусь	0,4900	0,5213	64	56
Республіка Молдова	0,4611	0,4510	80	93
В середньому по регіону	0,5449	0,5689		
В середньому у світі	0,4406	0,4514		

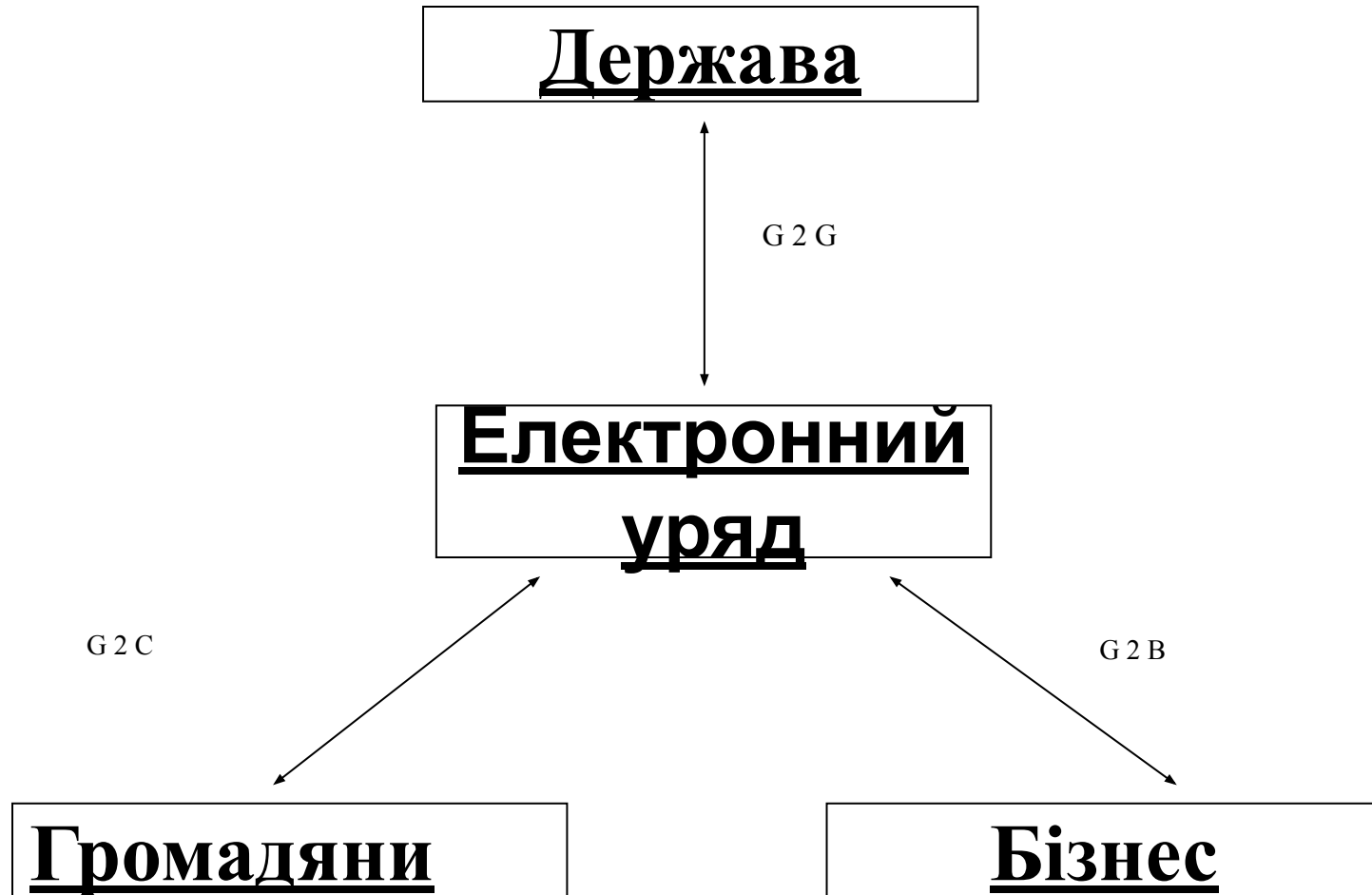
Що може дати громадянам і бізнесу України «електронний уряд»?

- скорочення витрат на дорогий держапарат та його реформування;
- гласність при прийнятті державних рішень;
- прозорість і привабливість економіки для інвестування;
- доступність усіх державних нормативних актів;
- можливість для громадян брати участь у прийнятті державних рішень;
- підвищення комфорту в повсякденному житті для громадян.

Основні принципи побудови електронного уряду:

- надання послуг у будь-який момент часу (електронний уряд працює 24 години на добу);
- максимальна простота і прозорість (має бути доступним для звичайних громадян, а не фахівців);
- єдині технічні стандарти і взаємна сумісність (електронні додатки повинні задовольняти принципам загальної архітектури систем ідентифікації, безпеки, дизайну);
- забезпечення конфіденційності і дотримання правил інформаційної безпеки;
- беззастережна орієнтація на думку громадян при реалізації нововведень.

Теоретичні складові електронного урядування:

- ЗУ „Про Національну програму інформатизації”;
- ЗУ „Про Основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007-2015 роки”;
- ЗУ „Про електронний цифровий підпис”;
- ЗУ „Про електронні документи та електронний документообіг”;
- ПКМУ від 17.07.2009 № 733 „Про електронний обмін службовими документами в органах виконавчої влади”;
- ПКМУ від 26.03.2008 № 272 „Про утворення Державного комітету інформатизації України”;

Нормативно-правове регулювання

- ПКМУ від 28.10.2004 № 1452 „Про затвердження Порядку застосування електронного цифрового підпису ...”;
- ПКМУ від 28.10.2004 № 1453 „Про затвердження Типового порядку здійснення електронного документообігу в органах виконавчої влади”;
- РКМУ від 09.09.2009 № 1087р „Деякі питання організації електронного документообігу та звітності”
- РКМУ від 01.03.2010 № 360 - р “Питання реалізації пілотного проекту щодо впровадження технологій електронного урядування”.

Наказом Державного комітету зв'язку та інформатизації було затверджено перелік послуг, які надаються за допомогою системи «Електронний Уряд»:

- фізичним особам за 20 групами послуг: Соціальний захист (6), Правова допомога громадянам (8), Громадянство України (2), Свобода пересування та вільний вибір місця проживання (4), Правовий статус іноземців, осіб без громадянства (3), Робота (11), Сім'я, дім, житло (12), Здоров'я (6), Освіта (8), Молодь (5), Культура та духовність (4), Екологія (6), Виїзд за кордон (3), Наука і технології (2), Права людини (3), Розвиток соціальної сфери села (9), Проблеми окремої соціальної групи (3), Доходи (4), Спорт і туризм (3), Зв'язок, телекомунікації та інформатика (2);

Наказом Державного комітету зв'язку та інформатизації було затверджено перелік послуг, які надаються за допомогою системи «Електронний Уряд»:

- юридичним особам за 8 групами: Утворення підприємств (4), Сертифікація і ліцензування (5), Макроекономіка (6), Зовнішньоекономічна діяльність (5), Інвестиційна діяльність (5), Захист інтересів підприємств, регуляторна політика (4), Фінансовий ринок (2), Політичні партії, адвокатські об'єднання, об'єднання громадян (5);
- державним службовцям за 4 групами: Правові засади (4), Кадрові питання (6), Діловодство (4), Інформатизація органів державної влади (2);
- представникам міжнародної спільноти за 3 групами: В'їзд до України (5), Бізнес в Україні (4), Україна на світовій арені (3).

Приклади впровадження е-урядування в Україні:

"Електронне село" (Дніпропетровська область)

Спільний проект Дніпропетровської обласної ради, Дніпропетровської облдержадміністрації та Фонду Східна Європа дозволив підключити 334 органи місцевого самоврядування області до регіональної телекомунікаційної мережі з наданням доступу до мережі Інтернет, системи нормативно-правової бази "ЛІГА:ЗАКОН" та організацією офіційної електронної поштової скриньки.

В результаті реалізації проекту розроблено 22 веб-сайти районів Дніпропетровської області, впроваджено технології електронного цифрового підпису в 356 органах місцевого самоврядування, проведено навчальні семінари для державних службовців.

"Прозорий офіс" (м. Вінниця)

Центр Адміністративних послуг "Прозорий офіс" складається з Інформаційного холу та Центру адміністративних послуг, де здійснюється оформлення та видача дозвільних документів, державна реєстрація суб'єктів господарювання. Центр адміністративних послуг "Прозорий офіс" – це 30 робочих місць, обладнаних за останнім словом техніки, об'єднаних у єдину комп'ютерну мережу. Тут працюють спеціалісти 19-ти міських та обласних дозвільних органів.

- Затвердження законами України **концепції, стратегії та програми** електронного урядування;
- Внесення змін у законодавство про **електронний цифровий підпис**;
- Прийняття закону України про **захист персональних даних** громадян;
- Внесення змін у законодавство **про звернення громадян**;
- Прийняття законів України **про державні послуги**.

- Інформаційна компанія популяризації можливостей електронного урядування серед населення;
- Розробка національної системи індикаторів розвитку інформаційного суспільства;
- Створення ре стру державних та адміністративних послуг.

- Підготовка державних службовців з технологій електронного урядування та інформаційно-телекомунікаційних технологій;
- Доопрацювання кваліфікаційних вимог до посад державних службовців в частині володіння інформаційно-комунікаційними технологіями.

- Підвищення життєвого рівня населення;
- Державна підтримка ринків інформаційно-комунікаційних послуг та програмного забезпечення;
- Заохочення громадян та підприємців до взаємодії з державою через електронний уряд.

- Побудова єдиної телекомунікаційної мережі державних органів;
- Підключення навчальних закладів, бібліотек, закладів охорони здоров'я до Інтернет;
- Створення єдиної національної бази даних, для інтеграції інформаційних ресурсів усіх державних органів;
- Створення національного дата-центру, який буде містити усі веб-сайти електронного уряду;

- Стандартизація технологічної платформи та інформаційного наповнення сайтів державних органів;
- Доопрацювання єдиного веб-порталу електронного уряду в частині розширення надання державних послуг через Інтернет, двосторонньої взаємодії з користувачем;
- Запровадження технологій електронного документообігу в державних органах;
- Розгортання національної мережі центрів громадського доступу до електронного уряду.

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ!